

ועדת הבחירות האזורית תל אביב

השופט גרשון גונטובניק
יושב ראש ועדת הבחירות האזורית תל
אביב

תר"מ 48/25

העותרת : עורכי דין לקידום מנהל תקין (עמותה רשומה)

באמצעות ב"כ עוה"ד נדאל חאיק ואיתי צורף

- נגד -

המשיבים : 1. מועצה מקומית כוכב יאיר – צור יגאל

2. יובל ארד, ראש המועצה המקומית כוכב יאיר – צור יגאל

באמצעות ב"כ עו"ד אלון אשר

החלטה

לפני עתירה למתן צווי מניעה המורים למשיבים להימנע מפרסומים, הנעשים על ידי המועצה המקומית כוכב יאיר- צור יגאל, בטענה כי אלה מהווים תעמולת בחירות אסורה.

רקע

1. העותרת היא עמותה, ששמה לה למטרה להבטיח את האינטרס הציבורי ואת קיום שלטון החוק. במסגרת זו היא נאבקת נגד ניצול משאבי רשויות מקומיות לצורכי תעמולת בחירות והשתתפות עובדי ציבור בתעמולת בחירות.

במוקד העתירה עומדים המועצה המקומית כוכב יאיר-צור יגאל (להלן: **המועצה או המשיבה**), ולצידה מר יובל ארד, המשמש כראש המועצה (להלן: **ראש המועצה או המשיב**).

2. לטענת העותרת, בדף הפייסבוק של המועצה ובאתר האינטרנט שלה הועלו פרסומים רבים העולים לגדר תעמולה אסורה. פרסומים אלה כורכים בין פעילותה של המועצה ובין שמו ותוארו של העומד בראשה, ומנכסים לו פעילות שגרתית ומובנת מאליה של המועצה ואת ההישגים שלה. הפרסומים משבחים ומאדירים את שמו של ראש המועצה, והם עולים לגדר תעמולת בחירות אסורה.

3. העותרת מודעת לכך כי נושא זה ממש נדון כבר בעתירה אחרת (תרי"מ 21/25 מנצור נ' ארד (30.6.22) (להלן: ענין מנצור). באותה הפרשה פסק כב' השופט י' כהן, יו"ר ועדת הבחירות האזורית חיפה, כי "מתדפיסי הפרסומים שלוקטו וצורפו כנספחים לעתירה, מתוך אתר הפייסבוק של המשיבה לא ניתן להסיק מסקנה ביחס לשאלה, האם המשיב עושה שימוש פסול באתר הפייסבוק של המשיבה. השאלה היא שאלה של מינון. בבחינת המינון יש לבחון האם כמות התכנים, והתכנים עצמם, הנוגעים לראש הרשות ולפעולו, לרבות תמונותיו, הם בבחינת מידע חדשותי שהרשות מבקשת להעביר לתושביה, או האם כריכת שמו של ראש הרשות מאפילה על המידע החדשותי...הנני סבור, כי על פי מבחן התכלית הדומיננטית, ובשים לב לכלל הפרסומים המפורסמים באתר הפייסבוק של המשיבה, תדירותם, והמרחק ממועד הבחירות, אין בפרסומים הנוקבים בשמו של המשיב או באלה בהם מובאת תמונתו, משום תעמולת בחירות אסורה".

ועדיין, העותרת טוענת כי המשיבים ראו בהחלטה האמורה משום הכשר להתרת כל רסן, והפרסומים שהם מציגים בעתירתם, ושפורסמו כולם לאחר מתן ההחלטה בעניין מנצור, עולים לגדר תעמולת בחירות.

4. פנייה מוקדמת למשיבים לא הועילה, והיועץ המשפטי למועצה דחה את טענותיהם ומכאן העתירה.

טענות הצדדים

5. העותרים טוענים כי הפרסומים בענייננו משקפים ניצול פסול של משאבי הרשות. בהתאם לפסיקה יש לבחון מהו הרכיב הדומיננטי של הפרסומים, וכאן יש לבחון את מינונם ואת מספרם, ויש לנקוט בגישה מחמירה כדי לא לפרוץ את הסכר. כריכת שמו ודמותו של ראש הרשות לתוכן, שהוא כשלעצמו אינו תעמולתי במובהק, עשויה בנסיבות מסוימות לצבוע את התוכן כולו בגווני תעמולה. נקודת המוצא היא כי בהיעדר טעם ראוי להכללת שמו של נבחר הציבור בפרסום יגבר ההיבט התעמולתי.

העותרים מציגים 44 פרסומים שבהם, לשיטתם, מנכס ראש המועצה לעצמו פעילויות שונות של המועצה לרווחת התושבים. היקף הפרסומים מלמד על המאמצים שעושה הרשות להבלטת דמותו. ופרסומים אלה נעשו בין התאריכים 12.7.22 ועד 7.12.22.

6. על רקע כל אלה נטען שמדובר בפרסומי תעמולה, ולכן יש להורות כמבוקש בעתירה, ולהוציא:

א) צו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959, המורה למשיבים להימנע משימוש במשאבי הציבור לצרכי תעמולת בחירות, ובפרט מהמשך הפרסומים המצורפים כנספחים לעתירה במתכונתם, להסיר מדף המשיבה ברשת פייסבוק ומאתר האינטרנט שלה, וכן מכל פלטפורמה דיגיטאלית וכל אפיק אחר שבהם פורסמו, או להסיר מהם כל מרכיב תעמולתי, הואיל והפרסומים והפצתם מהווים תעמולת בחירות אסורה;

ב) צו המורה למשיבים להסיר לאלתר את הפרסומים המצורפים כנספחים לעתירה מדף המשיבה ברשת פייסבוק ומאתר האינטרנט שלה, ומכל פלטפורמה דיגיטלית אחרת וכל אפיק אחר שבהם פורסמו, או להסיר מהם כל מרכיב תעמולתי הואיל והפרסומים והפצתם מהווים תעמולת בחירות אסורה.

7. המשיבים טוענים כי דין העתירה להידחות.

למעשה הטענות שמועלות בעתירה זו הועלו כבר בעניין **מנצור**. והנה, בחלוף שישה חודשים בלבד פונים העותרים בבקשה הנוכחית ומבקשים לדון באותן הטענות עצמן. עיון בפרסומים שנדונו לפני כב' השופט כהן, יו"ר ועדת הבחירות האזורית חיפה, מעלה כי אין שוני בינם ובין הפרסומים הנוכחיים. המשיבים לא שינו את התנהלותם כפי שאושרה בעתירה הקודמת. הפרסומים של המשיבים אינם חורגים מן המותר, והתכלית הדומיננטית אינה תעמולת בחירות.

יותר מכך, המשיבה אף פעלה מיוזמתה כדי להפחית את המינון של תמונות ראש המועצה בפרסומיה, ואף נמנעה לחלוטין מהבאת דברים בגוף ראשון יחיד, כדי להימנע מכל לזות שפתים בנושא, ואף החמירה עם עצמה מעבר לנדרש.

המשיבים מציינים כי העותרת הציגה טבלה ובה 44 פרסומים, אולם בעניין זה יש להשקיף על הדברים במכלול. מדובר ב-44 פרסומים מתוך כחמש מאות שפורסמו באותה תקופה. בפרסומים השונים נכללה התייחסות מדויקת ואינפורמטיבית המתארת את הפעילות הכללית וכן פעילויות או יוזמות של ראש המועצה. בנוסף, במקרים רבים הפרסומים כוללים מלל רב שלא מציג כלל את ראש המועצה, וזה מוזכר שם רק בשורה. העותרת ממקדת אפוא את מבטה רק בחלק קטן מהפרסום, באופן המעוות את המכלול. הפרסומים האמורים אינם מהווים תעמולת בחירות אסורה ואין מקום להיעתר לסעדים המבוקשים בעתירה.

8. העותרת הגיבה לדברים. לשיטתה ההחלטה שניתנה בעניין **מנצור** אינה חוסמת אותה מלהגיש את העתירה הנוכחית. הפוסטים שצורפו לעתירה אינם זהים לאלה שנדונו קודם לכן. לגופם של דברים יש לבחון כל פרסום לגופו, ואין להסתפק בהצגת נתונים כלליים בדבר היקף הפרסומים. אין מקום להסתפק בבחינת "הדברים בהקשרם" כשיטת המשיבים. מעבר לכך, מבדיקה שערכה העותרת עולה כי פרסומו כ-350 פוסטים באותה התקופה, פחות מהכמות שטענו לה המשיבים.

נטען כי שעה שבוחנים את הפרסומים לגופם, אין מניעה לציין את הישגי הרשות המקומית או לדווח על פעילותה, אך שעה שמצוין ראש הרשות בפרסום הדבר גורם לניכוס ההישגים על-ידו. אין מקום להבליט את חלקו של ראש הרשות בהישגים האמורים, שכן מדובר בהישגיה ובפעילותה של המועצה. ויש לנקוט בעניין זה בגישה מחמירה.

9. עד כאן הפרוזודור ומכאן לטרקלין.

דיון והכרעה

10. על הסוגיה חולש מערך הדינים, שעניינו גבולות המותר והאסור בתחום הפרסומים הנעשים על ידי נבחר ציבור ורשויות מקומיות. מערך דינים זה הוא שייקבע מתי פרסום יצא מגדר המותר ויבוא בקהל תעמולת בחירות פסולה. עמדתי על הדברים בתר"מ 1/25 **פיאסצקי נ' בוסקילה** (31.12.21) ולשם הנוחות אחזור עליהם כאן.

11. נקודת המוצא של הדיון מצויה, כמובן, בחוק. חוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן: **החוק** או **חוק תעמולת הבחירות**) קובע בסעיף 2א:

2.א איסור שימוש בנכסי ציבור

לא ייעשה שימוש, בקשר עם תעמולת בחירות, בכספים או בנכסים מוחשיים או בלתי מוחשיים של גוף מבוקר [...] או של תאגיד שהממשלה או רשות מקומית משתתפת בהנהלתו או בהונו, ולא ייעשה שימוש כאמור במקרקעין או במטלטלין המוחזקים למעשה על ידי גוף או תאגיד כזה, למעט שימוש כמפורט להלן:

(1) שימוש, בתמורה או שלא בתמורה, באולמות ובמקומות פומביים פתוחים העומדים כרגיל לשימוש כאמור;

(2) שימוש בנכסים שהועמדו על ידי המדינה לרשותו של שר, סגן שר או חבר הכנסת, או שהועמדו על ידי הרשות המקומית לרשותו של ראש הרשות; אין בהוראות פסקה זו כדי לגרוע מהגבלות על שימוש בנכסים כאמור שהוטלו לפי כל דין או כללי אתיקה.

סעיף זה, על המגבלות שהוא מטיל, כוחו יפה גם מחוץ לתקופת הבחירות (ראו סעיף 2 לחוק), והוא חל על רשויות מקומיות.

12. כידוע, המחוקק לא צייד אותנו בהגדרה של הביטוי "תעמולת בחירות", וזה זכה לפסיקה רבה שפירשה אותו, וקבעה את גבולות המותר והאסור. אחד מפסקי הדין המרכזיים בנושא זה הוא של כב' השופט, כתוארו אז, ברק בבג"ץ 869/92 זוילי נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, פ"ד מו(2) 629, 709 (1992) שפסק:

מנקודת מבטו של עקרון חופש הביטוי יש ליתן לדיבור "תעמולת בחירות" אותה משמעות, שפגיעתה בחופש הביטוי תהא מעטה ככל האפשר. על-כן, לא כל ביטוי, שיש בו כדי להשפיע על הכרעת הבוחר, מהווה תעמולת בחירות. מחזה סאטירי, בעל ערך אמנותי, עשוי לעתים להשפיע על הבוחר. עם זאת, אין המחזה עצמו מהווה תעמולת בחירות, נראה לי, כי תעמולת בחירות הינה רק אותו ביטוי שהאפקט הדומיננטי שלו הוא בהשפעתו על הבוחר ושאינו לו אפקט דומיננטי אחר, כגון אפקט אמנותי. על-כן, שידור שיש לו ערך חדשותי, אין לראות בו תעמולת בחירות, שכן ערכו הדומיננטי אינו בהשפעה על הבוחר, אלא במסירת מידע חדשותי לכול...
אכן, האיזון הראוי בין הערכים המתחרים מחייב, כי הדיבור "תעמולת בחירות" יכלול אותו שידור אשר פועלו הוא בשכנוע ובהשפעה על הכרעת הבוחר, ולא שידור שהאפקט שלו הוא אחר (כגון אמנותי, חדשותי, דתי, גם אם השפעות הלוואי שלו הן בהשפעה (עקיפה) על הבוחר.

עוד אומצו בפסק הדין מבחני עזר ובהם מבחן הקרבה למועד עריכת הבחירות (שם, בעמ' 712). "שידור שלא נתפס אתמול כתעמולת בחירות עשוי להיתפס כתעמולת בחירות מחר. אך טבעי הוא, על-כן, כי לגורם הזמן תהא השפעה חשובה". בנוסף, יש חשיבות לשאלה מי יזם את התשדיר, האם גורם חיצוני או שהגורם הפוליטי (שם) והאם הוא בא במהלך הדברים הרגיל או שנוצר לקראת הבחירות (שם). עוד ניתן לקחת בחשבון את זהות המפרסם והאם הפרסום כורך את הישגי הרשות עם שמו של נבחר ציבור מכהן; היקף הפרסום או עלותו,

ומידת חריגותו; וככל שמדובר בפרסום מטעם הרשות אמינותו ודיוקו.

13. לצד חופש הביטוי יש לקחת בחשבון גם את עקרון השוויון. כפי שציין יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, כב' השופט פוגלמן, בתב"כ 24/35 אחריות לאומית נ' ח"כ בנימין נתניהו (פורסם במאגרים; 21.3.16) ערך השוויון בא למנוע "יתרון מבעלי תפקיד ציבורי בנגישות לנכסי הציבור; מניעת יתרון לא הוגן למי שמכהן בתפקיד ציבורי בחשיפה ציבורית במהלך מילוי תפקידו; איסור שימוש בנכסים ששייכים לציבור כולו, למטרה שלא נועדו לה; הגנה על אמון הציבור בשירות הציבורי ועל הדימוי חסר הפניות של שירות זה באמצעות מניעת מראית עין של זהות בין השירות הציבורי למועמד או לרשימת מועמדים" (פסקה 8 להחלטה).

14. על רקע זה ניתן לאתר מגמה ברורה בהחלטות של יו"ר ועדות הבחירות המרכזיות והאזוריות לאסור על כריכת שמו של נבחר הציבור בעשייתה של הרשות המקומית בה הוא פועל. הדברים סוכמו כבר לפני שנים אחדות בחוזר מיוחד של מנכ"ל משרד הפנים 5/2018 שכולל את הנחיות היועץ המשפטי לממשלה לקראת הבחירות לרשויות המקומיות. וכך נכתב שם (בעמ' 7):

בהתאם להחלטות האמורות ולעקרונות אלה, יש להקפיד על ההפרדה שבין הרשות המקומית ובין נבחרי הציבור כאשר במסגרת פרסומים מטעם הרשות המקומית אין מקום לייחס לנבחרי ציבור פעולות של הרשות. מטעמים אלו, הפצת מידע לציבור מטעם הרשות אינה פסולה כשלעצמה, אולם אין לכרוך אותה עם פרסום שמו של ראש הרשות המקומית או נבחר ציבור.

כך לדוגמה, נקבע כי אין זה ראוי ששמו או תמונתו של ראש הרשות המקומית יופיעו על גבי שלטים המודיעים לציבור על עבודות הנעשות על ידי הרשות המקומית, או כוללים מידע על שירותי הרשות המקומית וכו' (והוא הדין גם בפרסומים אחרים, למשל באגרות לתושבים ובפרסומים בעיתונות).

ועוד צוין שם כי ככלל, החיוניות והתרומה האינפורמטיבית של הכללת שמו של נבחר הציבור היא מעטה ועל כן "רק במקרים חריגים מאוד ייקבע כי שימוש בשמו או בתמונתו של נבחר ציבור אינו נחשב בגדר תעמולה אסורה בתקופה הסמוכה למועד הבחירות" (שם [ההדגשה הוספה]). כאמור, איסור זה חל גם שלא בקרבה לתקופת הבחירות, ועדיין יש משמעות לרכיב הזמן. ככל שמתרחקים אנו מתקופת הבחירות כך יהיה קל יותר לסווג את הביטוי שעל הפרק ככזה שאינו עולה לגדר תעמולה אסורה, ולהפך.

15. יישומם של כללים אלה בכל הנוגע בפרסומים ברשתות החברתיות זכה לאחרונה לביאור בהחלטת יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, כב' השופט עמית בער"מ 2/25 עיריית טירת הכרמל נגד סיעת הילה שלם (פורסם במאגרים; 3.10.22).

באותו המקרה עמד כב' השופט עמית על הגישה המחמירה הנהוגת בפסיקה והבוחנת בחשד את אזכור שמו של ראש העיר בפרסומיה של הרשות המקומית. ועדיין, נפסק שאין המדובר באיסור גורף. אין זה מתקבל על הדעת להעלים את שמו של ראש העיר מפרסומיה של הרשות המקומית. "מטבע הדברים, לא דומה תמונה בעלת אופי חדשותי שבה מופיע ראש העיר באופן אגבי או אינהרנטי לנסיבות, לעומת תמונה המעמידה

במרכזה את ראש העיר, משל הוא 'האירוע המצולם'. משכך, נקבע כי בכל מקרה יש לבחון את נסיבות העניין תוך יישומם של מבחני המשנה על העובדות" (שם, בפסקה 14). לכן, "יש להלך בזהירות בקו הגבול שבין פרסום תמונה של ראש העיר אגב דיווח חדשותי על אודות אירוע מסוים, לבין הבלטת ראש העיר באותו אירוע" (שם).

על רקע כל אלה נפסלו באותו המקרה פרסומים שבהם זכתה דמותו של ראש העיר להבלטה יתרה. יחד עם זאת נפסק שלא היה מקום לפסול את כל הפרסומים הקודמים שבהם מופיע ראש הרשות. נקבע שדובר בסעד גורף, שלא היה ראוי לתתו ללא בחינה פרטנית של הפרסומים. בנוסף, נפסק גם שלא היה מקום ליתן צו גורף האוסר על הצגת תמונת ראש העיר בפרסומי הרשות ברשתות החברתיות.

הפרסומים שעל הפרק

16. הגיעה העת לבחון את הפרסומים שעל הפרק.

מטבע הדברים שהפרסומים הם רבים. הרשויות המקומיות גילו את הפוטנציאל הטמון ברשתות החברתיות. הן מעלות פוסטים רבים, ומפעילות קבוצות ווטסאפ, וככל שהקדמה מגדילה את מאגר האפשרויות, כך גם הרשויות מגדילות את פעילותן. כך, למשל, במוקד העתירה עומדת תקופה בת כחמישה חודשים. המשיבים ציינו כי בתקופה זו פורסמו כחמש מאות פרסומי פייסבוק, ואילו העותרת טוענת כי לא כך הוא, ולמעשה פורסמו כשלוש מאות וחמישים "בלבד". אך גם אם נקבל את שיטתה הרי שעדיין הפרסומים הם רבים.

17. כיצד יש לבחון את הפרסומים הללו, ולראות האם הם עולים כדי תעמולת בחירות אסורה? ראש המועצה והמועצה מזמינים אותנו לבחון את הדברים במכלולם. לשיטתם, יש לבחון את הפרסומים העומדים בבסיס העתירה על רקע מכלול הפרסומים. או אז ניתן יהיה לעמוד על אופיים ועל מגמת הדברים, ולראות האם מדובר בתעמולה או שמא בדיווח נאות וחדשותי. לעומת זאת, העותרת מציינת כי אין תחליף לבחינת כל פוסט כשהוא עומד לבדו, ואין מקום להסתפק רק בבחינת המכלול.

ואני אציין כי זו צודקת ואלה צודקים. כאמור, המחוקק לא זיכה אותנו בהגדרת "תעמולת בחירות" ויש לבחון את הדברים בהתאם לנסיבות שעל הפרק. והנסיבות הרלוונטיות הן רבות ומגוונות.

לשם כך יש לבחון את הפרסום הבודד, ולראות האם אזכורו של ראש הרשות חורג מההיבט הידיעתי; האם שורבבה תמונה שלו שלא לצורך ומחוץ להקשר; האם קיים בו מלל תעמולתי? ככל שהמסקנה תהיה בחיוב, אין צורך לבדוק מהן מגמות הפרסום של הרשות המקומית, וכיצד פרסום אחד זה משתלב במכלול הפרסומים מטעם הרשות. די יהיה בכך כדי לפסול אותו.

ולצד זאת יש גם תועלת בבחינת המכלול. עמידה על הנתון המשקף כמה מהפרסומים כוללים התייחסות לראש הרשות וכמה לא, יכולה לשמש בסיס נסיבתי כבד משקל לעמידה על התכלית של השימוש, שעושה הרשות המקומית באמצעים שמעמידות לרשותה הרשתות החברתיות. כמו כן, ניתן גם לבדוק את השתנות הנתונים לאורך זמן. ככל שחלה עליה באזכור פועלו של ראש הרשות, ובמיוחד כך שעה שהבחירות מצויות באופק, תגדל הנכונות לסווג את הפרסומים כאסורים בהתאם לחוק הבחירות.

על רקע זה אינני סבור שיש לבחור בין בחינה במתכונת פרטנית של הפרסומים הבודדים ובין בחינתם הכוללת. יש טעם בהתבוננות באמצעות שתי זוויות הראיה.

18. לאחר בחינה פרטנית של הפרסומים שהציגו העותרים מצאתי פסול בפרסומים הבאים :

(א) **פרסום ע/1.1** – פרסום זה עניינו בזרזיף המוביל להצטרות מים – תקלה שטופלה. הפרסום מתאר את הבעיה כארוכת שנים, ומתאר את הסיור של ראש המועצה במקום יחד עם מנהל מטעם תאגיד המים. אלא שלצד תיאור הדברים האינפורמטיבי מופיעה האמירה כי **"יש להצטרף שהאחראים למחדל ואי הטיפול בו בשנים שקדמו ניצלו זאת בימים האחרונים באופן ציני ופוליטי ושכחו את אחריותם להתעלמות מפניות התושבים"**. ועוד מסתיים הפרסום באמירה **"באנו לעבוד בשבילכם"**, שבאה כאמור לאחר הטחת ביקורת מרומזת (ברמז ברור) בהנהגה הקודמת.

האמירה המייחסת, ברמז עבה למדי, אחריות למחדל להנהגה הקודמת במקום כבר צובעת את הפרסום בצבע פוליטי.

התלבטתי האם היה מקום להוריד רק מלל זה, אך נראה כי נוכח המוטיבציה המשתמעת של הפרסום **יש להסירו במלואו**.

(ב) **פרסום ע/1.1.א** – כאן דובר בפרסום על אודות תקציב שיפוץ והשלמת תקציב להקמת שבט אפיק. הוא מתאר כי המועצה אישרה את הצעת ראש המועצה ללקיחת הלוואה. ועוד נכתב בפרסום כי **"למרבה המבוכה הייתה זו חברת המועצה מנצור שהתנגדה למימון פרויקט הצופים, של שבט אפיק"**.

בנסיבות אלה שוב אנו רואים כי לפרסום יש מרכיב פוליטי ברור, והוא ניגוח המתנגדים להצעת ראש המועצה. הדיווח חורג אפוא מפרסום בעל אופי חדשותי גרידא.

יש להסיר הפרסום במלואו.

(ג) **פרסום ע/1.1.ב** – כאן הפרסום כולל סוגיות רבות העומדות על סדר יומה של המועצה, אך הוא נפתח בכך שיוצגו בו **"עיקרי הנושאים הנמצאים על שולחנו של ראש המועצה"**. מדובר אכן בביטוי בעייתי, היוצר חפיפה בין פעילות המועצה לפעילות ראש המועצה.

יש להסיר את המשפט הזה, ולהחליפו במילים **"עיקרי הנושאים הנמצאים על שולחנה של המועצה"**.

(ד) **פרסום ע/1.1.ז** - הפרסום נעשה לקראת ראש השנה. אלא שתחת דברי ברכה כלליים לראש השנה יש בו תיאור נרחב של הישגי המשיב. מוזכרת גם המועצה, אך נראה כי ההתייחסות אליה היא שולית יחסית. הרושם הכללי המתקבל הוא של הבלטת הישגיו האישיים של המשיב ושל ניכוס הישגי המועצה לעצמו. המשיב יכול כמובן לפרסם פרסומים שכאלה אך כזאת יש לעשות מעל גבי עמוד הפייסבוק שלו. אין מקום להפוך את דף הפייסבוק של המועצה לבמה לפרסומים שכאלה. כאן, בנסיבות העניין, ישנו מינון

גבוה של תיאור הישגים אישיים ושנת הבחירות כבר נראית באופן. שילוב זה מטה את הכף נגד הפרסום.

יש להסיר הפרסום במלואו.

19. ואשר לפרסומים האחרים לא מצאתי שהאפקט הדומיננטי שלהם משקף תעמולת בחירות אסורה.

כך, **פרסום ע/1.א** כולל מידע נרחב ביחס לשערים בישוב. הוא מתריע על שינויים בסגירת הנתביים. ועוד צוין בו שהיוזמה לשינוי הייתה של ראש המועצה; **פרסום ע/1.ב** עניינו בפרסום דוח בעניין האכיפה. צוין בו שהפרסום נעשה לפי הנחיית המשיב. ועדיין העיקר הוא בדוח עצמו ובתוכנו; **פרסום ע/1.ג** עוסק אף הוא בדוח האמור; **פרסום ע/1.ד** עוסק בסלילת שביל אופניים. יש בו פירוט מקיף לגבי השביל ומצוין שהוא חלק ממימוש התוכנית האסטרטגית שיזם ראש המועצה. גם כאן האפקט הדומיננטי הוא אינפורמטיבי; **פרסום ע/1.ה** עוסק במגרש הסינטטי, ומצוין בו שראש המועצה קיים סיור. אינני סבור שאזכור ראש המועצה בעניין זה עולה כדי תעמולת בחירות. בפרסום יש פרטים רבים ביחס למגרש; **פרסום ע/1.ז** מצוין את פתרון הבעיה של ניקוז עודפי בריכת הגלים אל פתח הביוב. מצוינים שם דברי תודה לתושבים שפנו לראש המועצה ולמנכ"ל; **פרסום ע/1.ח**. התקנת שערים חשמליים. שוב הפרסום כולל פרטים רבים בעניין זה ומצוין בו כי זוהי תוצאת יוזמה של ראש המועצה; **פרסום ע/1.ט** פינוי מחסני המועצה. מתואר בפרסום ההליך המשפטי שנוהל מול קק"ל וצוין שראש המועצה הנחה להגיע לפשרה; **פרסום ע/1.י** דיווח על היערכות לשנת הלימודים, ופירוט משמעותי של התקציבים המוקדשים לתחום זה. בשולי הפוסט מצוין כי זהו תוצר של תיעוד המשאבים לצורכי חינוך שנעשה על ידי המשיב; **פרסומים ע/1.יג** ו**ע/1.יד** כוללים התייחסות למלגות סטודנטים. מצוין שהדבר היה ביוזמת המשיב אך קיים פירוט עובדתי נרחב בנושא לצד ציון פועלה של המועצה; **פרסומים ע/1.כ"ד** ו**ע/1.כ"ה** עוסקים בהארכת המועד להגשת הבקשה למלגה; **פרסום ע/1.טו** פירוט ביחס לעבודות בכביש, שנעשו לאחר פניית תושבים לראש המועצה; **פרסום ע/1.טז** תיאור של ביקור ראש המועצה במועדון הגמלאים וציטוט מנאמו. עדיין דיווחים מסוג זה אינם עולים לגדר תעמולת בחירות אסורה בשים לב למועד הבחירות הרחוק עדיין בעת הדיווח; **פרסום ע/1.יח** פוסט ביחס להקמת סינגל האופניים במקום. גם כאן התיאור הוא אינפורמטיבי וניתן קרדיט לתושב המקום שהיוזמה הייתה שלו; **פרסום ע/1.יט** תיאור פתיחת כביש 444. הפרסום כולל תיאור של הבעיה התחבורתית ופתרונה, ומצוין בו, בין היתר שראש הרשות יזם את ביקור שר התחבורה במקום; **פרסום ע/1.כ** אינני רואה בעיה בעדכון הציבור כי יומנו של ראש המועצה יהיה נגיש לעיון הציבור כחלק ממדיניות של שקיפות ציבורית; **פרסום ע/1.כ"א** פרסום על התקנת שלט בגבעת המוצב. יש פירוט בנושא. מצוין פועלה של עמותת מסייעת, ועוד מצוין שהיוזמה להקמה הייתה בפגישה שנערכה בין המשיב ויו"ר העמותה; **פרסום ע/1.כ"ב** השלמת סלילת כביש האופניים – התיאור הוא אינפורמטיבי ומצוין בו שראש המועצה הנחה לבחון את האפשרות להאריכו; **פרסום ע/1.כ"ג** תחילת העבודות להקמת פארק פאמפטרק. בשולי התיאור נכתב כי זה תוצר של מימוש התוכנית האסטרטגית בהובלת המשיב; **פרסום ע/1.כ"ו** שלטי רחוב בשביל הפיראטים – מצוין כי הדבר נעשה בהתאם להנחיית ראש המועצה. שמו מוזכר גם בהמשך אך עדיין עיקר הפרסום הוא אינפורמטיבי. הוא הדין ביחס ל**פרסום ע/1.כ"א** שעניינו המשך חידוש שביל הפיראטים; **פרסום ע/1.כ"ז** הקמת מדרכה לאורך דרך היציאה מהישוב. קיים תיאור מקיף של העבודות הצפויות, וצוין שהיוזמה למהלך הייתה בפניית תושבים למשיב; **פרסום ע/1.כ"ח** הצדעה למפקדים במילואים. צוין כי בעקבות החלטת הממשלה הבאה לתגמל משרתי מילואים ראש המועצה הנחה להיערך ליישום ההנחה; **פרסומים ע/1.כ"ט** ו**ע/1.ל** שענינן סגירת שערי היישוב בשעות הלילה. קיים פירוט מקיף

של ההתנהלות הצפויה, פרטים כיצד להירשם למערכת השער החכם, ועוד. בשולי הפרסום צוין כי עניין זה ממש תוכנית שהוביל המשיב; **פרסום ע/1.1 ל"ב** בעניין שתילת פרחים. בפרסום מתוארים סוגי הפרחים שצפויים להישלח והוא כולל מידע נוסף. נאמר בו שראש המועצה החליט לתת דגש רב יותר לשימוש בפרחים רב שנתיים; **פרסום ע/1.1 ל"ג** תיאור מפגש שהתקיים עם ועדה מטעם משרד החינוך שעניינה מועמדות לפרס החינוך 2022. הפרסום כולל תיאור של האמור במפגש, מי השתתף בו מטעם המשיב (בו מצוינים פרטי המשיב ועוד משתתפים רבים נוספים מטעם היישוב). מדובר בתיאור של המפגש ועולה ממנו החשיבות הרבה שמייחסים המשיבים לתחום החינוך; **פרסום ע/1.1 ל"ד** הקמת מפרץ בכביש לעצירה בטוחה. תואר שם שוועדת התנועה של המועצה אישרה את בקשת ראש המועצה להסדיר הבטיחות במקום; **פרסום ע/1.1 ל"ה** הנגשת מדרכות ומפרכי חניה ברחבי היישוב. גם כאן יש תיאור של הפעילות, לצד ציון כי היוזמה לנושא הייתה של תושבים מקומיים שפנו למשיב; **פרסום ע/1.1 ל"ו**; הודעה על הזכייה בפרס החינוך המחוזי. נכתב כי הזכייה היא בעקבות עבודת צוות מקצועי חינוכי, וקיים בפרסום ציון לטובה של אנשי חינוך, וזאת לצד אמירה כי העקרונות בנושא נקבעו על ידי ראש הרשות ומנהלת מחלקת החינוך; **פרסום ע/1.1 ל"ז** כולל פרטים לגבי תקציב הרשות, והוא כולל התייחסות למועצה לצד ראש הרשות; **פרסום ע/1.1 ל"ח** כולל התייחסות למיחזור, ובו פירוט לגבי התוצאות הטובות של המיחזור במועצה. מצוין שם כי ראש הרשות הוביל יחד עם חברי ועדת איכות הסביבה את חתימת ההסכם עם תאגיד המחזור; **פרסום ע/1.1 ל"ט** השלמת שיפוץ המדרגות לגבעה. ציון כי מדובר במדרגות שהוקמו לפני שלושים שנה, ושתושבים פנו לראש הרשות ביוזמה לשפץ; **פרסום ע/1.1 מ** הסרת מתקנים ישנים בגן כרמל. מתוארת בפרסום פעילות המועצה בנושא לצד התוכנית האסטרטגית של ראש המועצה, שאפשרה את הסרת המתקנים; **פרסום ע/1.1 מ"א** עבודה על גינת כלבים. תיאור העבודות על הגינה לצד ציון פנית תושבים למשיב שהובילה לקידום הפרויקט; **פרסום ע/1.1 מ"ב** הצבת ברזיית מים קרים בשביל האיחוד. קיים פירוט על העבודות במקום ועל היערכות המועצה, לצד ציון תוכנית שהוביל המשיב; **פרסום ע/1.1 מ"ג** טיפול נגד טוואי התהלוכה/תהלוכה האורן שפגעו בעצי האורן במקום, תוצר אימוץ עמדת אגרונום המועצה על ידי המשיב; **פרסום ע/1.1 מ"ד** יציקת מסלול הפאמפטרק שמוקם שייבוש בהתאם לתוכנית שהובלה על ידי המשיב.

20. מבט על פרסומים אלה מראה כי המרכיב הדומיננטי בהם הוא החדשותי. כמעט בכל הפרסומים הללו אין למצוא תמונה של ראש המועצה. יוצאי הדופן הם **פרסום ע/1.1 ד** שעניינו סיור במגרש הסינטטי ויש בו תמונה של ראש המועצה במסגרת הסיור; **פרסום ע/1.1 טז** שתואר ביקור של ראש המועצה במועדון הגמלאים, ובו תמונה מהסיור; ו**פרסום ע/1.1 ל"ג** המתאר מפגש שנעשה עם ועדת פרס מטעם משרד החינוך, ובו תמונה מהמפגש. מדובר בשימוש מידתי בתמונת ראש המועצה העולה בקנה אחד עם המתואר בפרסום, ומשקפת את תוכן המפגש. במאמר מוסגר טוב עושה הייעוץ המשפטי למועצה המצמצם את השימוש בתמונת ראש העיר בפרסומי המועצה. יש להמשיך במגמה זו, במיוחד נוכח ההתקרבות למועד הבחירות.

כמו כן שעה שמתבוננים על הדברים כמכלול הרי שהאזכורים של ראש המועצה נעים סביב עשרה אחוזים מהפרסומים השונים, שכאמור עיקרם נושא אופי תיאורי חדשותי. לא בוסס שינוי בין התנהלות הדברים שנדונה בעניין **מנצור** לזו שנדונה בהליך הנוכחי. מדובר בפרסומים הבאים במהלך ההתנהלות הרגילה של המועצה, נראה כי מדובר בפרסומים אמניים, ועלות הפרסומים היא נמוכה.

21. כל אלה מטילים את הכף, **לעת הזאת**, לראיית הפרסומים ככאלה שאופיים הדומיננטי אינו פוליטי. יחד עם

זאת, מצויים אנו לקראת הבחירות לרשויות המקומיות. החוק עצמו מבחין בין ההתנהלות השוטפת לזו שנעשית בתקופת 90 הימים שלפני הבחירות (ראו סעיף 2 לחוק). הגישה המחמירה ביותר נוהגת בתקופה זו. ונראה שבמהלכה לא יהיה מקום לקשור בין פעילות ראש המועצה לפעילות המועצה, ולא יהיה מקום לאזכר יוזמות כאלה ואחרות של ראש המועצה או אחריות שלו למהלכים גם במסגרת עדכונים שוטפים, אלא בנסיבות חריגות מאוד ויוצאות דופן. אינני קובע מסמרות בנושא אחרון זה שאינו לפני, אך מצאתי לשגר "הערת אזהרה" נוכח גוף הפסיקה הקיים בנושא.

22. ולקראת סיום מצאתי להפנות לדבריו של כב' השופט עמית בעניין **טירת הכרמל** שם פסק (בפסקה 23): "אף אם בחינת הפרת הדין נעשית על פי נסיבותיו של כל מקרה לגופו, על רשויות ציבוריות חלה חובה מתמדת ליישם את הדין על פי אמות המידה שנקבעו בפסיקת בתי המשפט והחלטות יושבי ראש ועדת הבחירות. זאת, אם ברצונן להימנע מהפרה של הדין, וחזקה עליהן כי זו אמנם כוונתן. בהקשר זה יש תפקיד ליועצים המשפטיים ברשויות, להפצת הנחיות מתאימות המבהירות את האסור והמותר על פי הקווים שהותוו לעיל, ובמקרה של ספק, רצוי כי האחראים לתכנים בפלטפורמות הדיגיטליות יפנו ליועצים המשפטיים מראש לקבלת חוות דעתם". דברים אלה כוחם יפה ומתחזק והולך ככל שמתקרבים אנו לתקופת הבחירות. מצאתי להסב את תשומת לב המשיבים אליהם, ובכלל זה את תשומת לב הייעוץ המשפטי לרשות המקומית.

התוצאה

23. העתירה מתקבלת בחלקה. חלק מהפרסומים יוסר או יתוקן כאמור בפסקה 18 לעיל. ביחס לשאר, העתירה נדחית. ההסרה או התיקון בהתאמה ייעשו ביחס לכל פלטפורמה דיגיטלית שבהם בוצעו הפרסומים. לא מצאתי לתת סעדים כלליים או גורפים בשים לב לפסיקה בעניין **טירת הכרמל**, המסתייגת מהם.
24. נוכח התוצאה המעורבת לא יהיה צו להוצאות.

גרשון גונטובניק, שופט

**יושב ראש ועדת בחירות אזורית תל אביב
לבחירות לכנסת ה-25**

ניתנה היום, י"ח בניסן, התשפ"ג 9.4.23.

